

Uuden sukupolven organisaatiot USO8

Sodankylän tulevaisuus - kyselyn tulokset

8.6.2026 MA

Taustat

Vastauksia tuli 329

- Sodankylän tulevaisuuskysely toteutettiin toukokuussa 2026.
- Kyselyyn vastasi 329 henkilöä.
 - Eniten vastauksia tuli työssäkäyville.
 - Suurin osa vastaajista oli Sodankylän vakituksia asukkaita.
 - Ikäjakaumassa korostuvat 51-65 -vuotiaat.
- Avointen vastausten käsittelyssä on hyödynnetty tekoälyä (Copilot). Vastaajat olivat anonyymejä, joten henkilötietoja ei käsitelty.

Vastanneet		
Kaikki		329
Ikä	Alle 18 vuotta	4
	19-30 vuotta	32
	31-40 vuotta	70
	41-50 vuotta	62
	51-65 vuotta	101
	yli 65 vuotta	59
Rooli	Koululainen tai opiskelija	18
	Työssä oleva	188
	Yrittäjä	46
	Eläkeläinen	69
	Kunnan työntekijä	23
	Kunnan luottamushenkilö	7
	Muu	20
Asuminen	Vakituinen asukas	286
	Vapaa-ajan asukas	17
	Sodankylässä töissä, asuu muualla	10
	Harkitsen muuttoa Sodankylään	13

* Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon.

Arvot

Sodankylän kehittämistä ohjaavat arvot

- Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme tärkeää arvoa.
- Yli puolet vastanneista katsoi, että **luonto** olisi tärkeä kehittämistä ohjaava arvo.
- Myös **paikallisuus, tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus ja uudistuminen** nähtiin usein tärkeinä arvoina (>25 % vastanneista).
- **Kaikki muutkin esitetyt asiat saivat kannatusta**, joten näkemykset tulevaisuuden Sodankylästä ovat monipuolisia.

Muita:

Alkuperäiskansan kotiseutu-alue

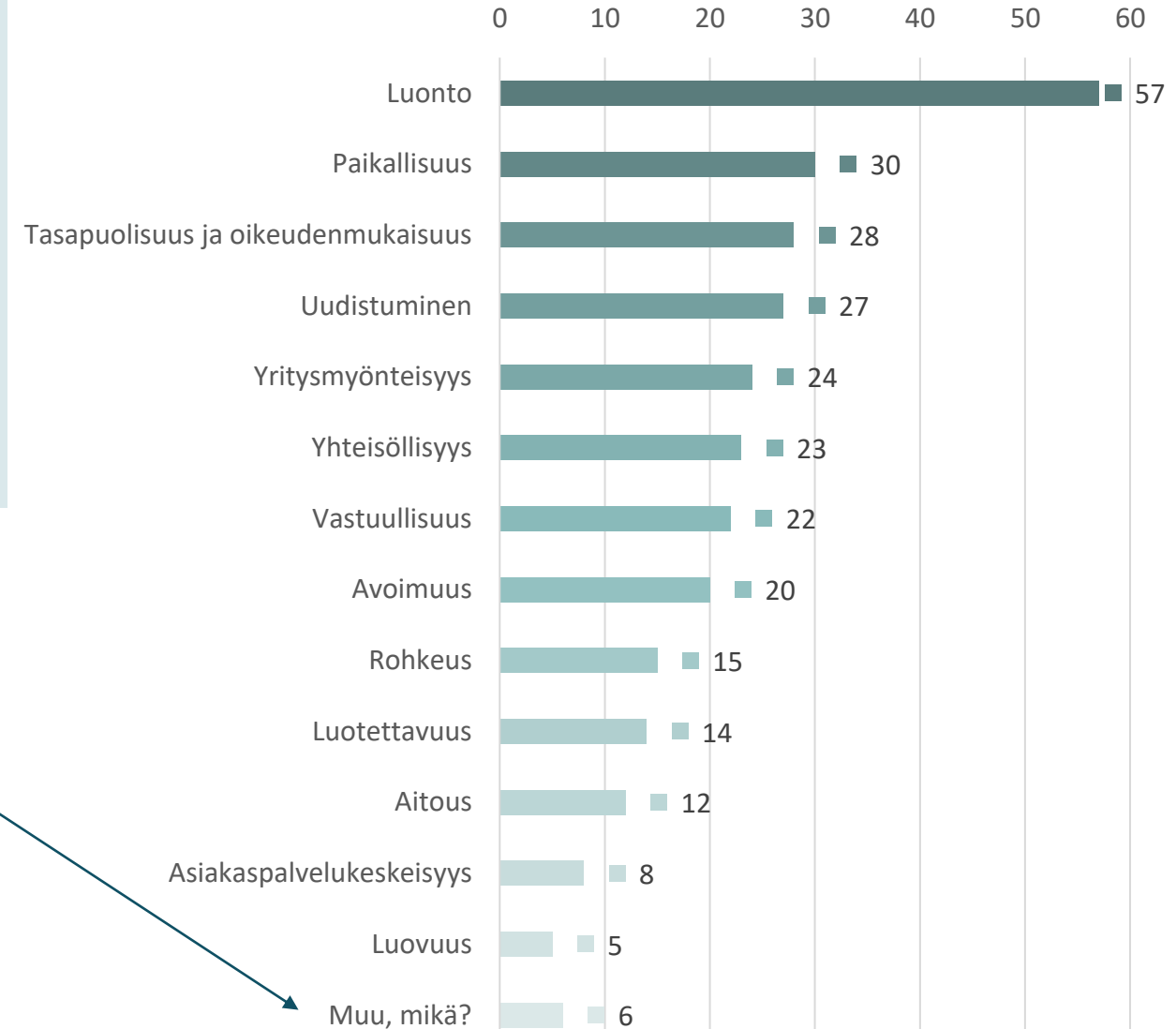
Turvallisuus

Nuorille tekeminen ja päivitys 2020 luvulle

Turistivapaa alue

Mitkä ovat kunnalle tärkeimmät arvot, jotka ohjaavat kunnan palveluita ja toiminnan kehittämistä?

Valitse kolme keskeisintä. %-osuus vastaajista.

Vahvuudet ja Heikkoudet

Sodankylän koetut vahvuudet

Luonto ja ympäristö

- "Luonto", "metsät", "vesistöt", "Viiankiaapa"
- Ylivoimaisesti tärkein vahvuus; lähes jokaisessa vastauksessa

Monipuolinen elinkeinorakenne

- Kaivostoiminta, matkailu, Jääkäriprikaati; hyvä työtilanne

Sijainti Lapissa

- Keskeinen sijainti, ainutlaatuinen Lappi-ympäristö

Palvelut ja kehittyvä kunta

- Elokuvaafestarit, Sopukka, jäähalli, kehittynyt some-näkyvyys

Sodankylän koetut heikkoudet

Poliittinen ilmapiiri ja riitely

- "Jatkuva riitely", "kuppikuntaisuus", "sisäpiirisuus"
- Yli 80 mainintaa; selkeästi useimmin mainittu heikkous

Asuntopula ja kaavoitus

- Liian vähän vuokra-asuntoja, tontteja ja asumismuotoja

Etäisyys ja liikenneyhteydet

- Julkisen liikenteen puute, lentokenttä- ja junaepävarmuus

Palveluiden puutteet

- Uimahalli, ravintolat, nuorten harrastuspaikat

Viime vuosien hyvät kehityskohteet ja mistä ei tule luopua

Parasta, mitä Sodankylässä on viime vuosina tehty:

Liikunta- ja ulkoilupalvelut uudistuivat merkittävästi

- Liikuntahalli, jäähalli, kuntoportaat, ulkokuntosali, esteetön kalastuspaikka ja rantareitit mainitaan useimmin. Urheilupuiston kokonaisuutta kehitetään erityisesti.

Sopukka ja uusi yhtenäiskoulu

- Monitoimikeskus Sopukka ja Tähtikunnan koulu nousevat toistuvasti konkreettisina investointeina, jotka parantavat arkea.

Kaivostoiminnan vastuullinen edistäminen

- Myönteinen suhtautuminen kaivoshankkeisiin nähdään rohkeana – toi töitä ja uskoa tulevaisuuteen.

Kuntalaisten osallistaminen

- Osallistuva budjetointi ja kuntalaiskyselyt koetaan positiivisena muutoksena.

Brändi, viestintä ja kunnanjohtajan rooli

- Kunnan uudistunut some-näkyvyys ja kunnanjohtajan avoin ote saavat kiitosta. Koetaan, että kunnalla on nyt "kasvot".

Mistä ei tule luopua:

Luonto, rauha ja puhtaat vedet

- "Rauhasta, lähiluontomahdollisuuksista, puhtaista vesistöistä." Luonto on Sodankylän sielu.

Yhteisöllisyys ja turvallisuus

- "Tämä on kotini." Pienen yhteisön turva, tutut ihmiset, naapuriapu.

Kulttuuritapahtumat ja festarit

- Elokuvafestarit ovat korvaamattomia.
- Niistä ei tingitä.

Kylien elinvoima

- Sivukylät elossa – palveluita ei ajeta alas.

Suurimmat haasteet

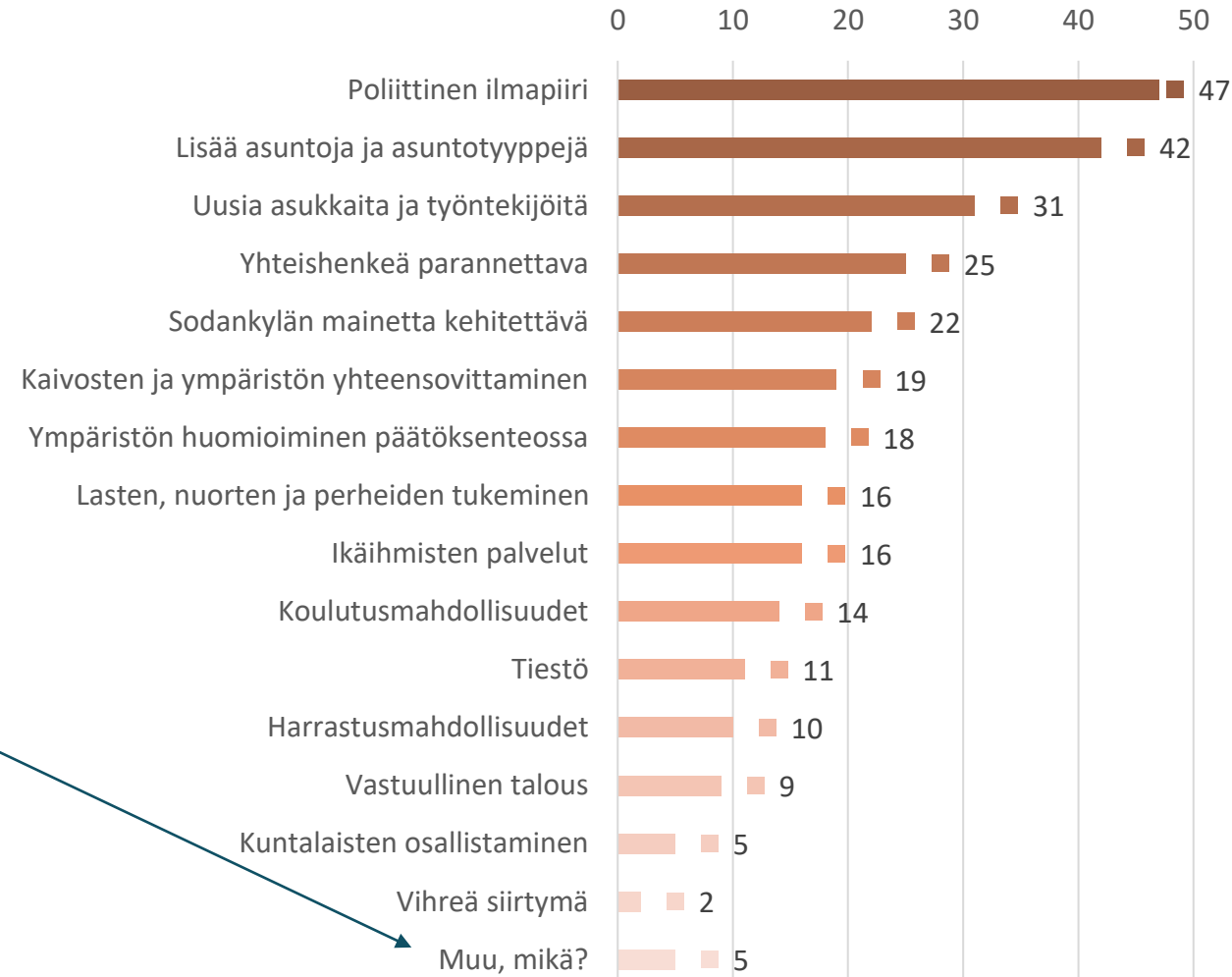
Suurimmat haasteet Sodankylässä

- Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme keskeisintä haastetta Sodankylässä
- Lähes puolet vastanneista katsoi, että **Poliittisen ilmapiiri** on haaste, joka tulisi ratkaista.
- Myös **lisää asuntoja ja asuntotyypppejä, uusia asukkaita ja työntekijöitä** nähtiin usein keskeisinä haasteina (>30 % vastanneista).

Muita:

- *Kitisen siltahankkeen kaatuminen*
- *Matkailun kehittäminen*
- *Elvyttää keskusta, vaate/kenkäkauppoja, ravintoloita*
- *Julkinen liikenne ja paikallisliikenne kyliin*
- *Sivukylät, Kulttuuri, Lisää työpaikkoja, Ulkoilureitit, Uimahallin puuttuminen*
- *Yhteistyö/edunvalvonta Laphan kanssa*
- *Kunnanjohtaja käytyreineen vaihtoon*
- *Juna-asema ja lentokenttä*
- *Sodankyläläisistä tiedottaminen paikkakunnan lähettiläinä (urheilu, kulttuuri, tiede)*
- *Vältyä massaturismilta*
- *Ravintolatarjonta – puuttuu aito à la carte -ravintola, uusi hotelli toisi työpaikkoja*
- *Teknisen lautakunnan toiminta*
- *Sodankylä pohjoisen teollisuuden ja matkailun kohteena – jatkuva kehitys tärkeää*
- *Kunnan johtavien virkamiesten toimintaan ryhtiä – puheiden ja tekojen on vastattava toisiaan*

Mitkä ovat suurimmat haasteet, joihin Sodankylässä on löydettävä ratkaisu? Valitse kolme keskeisintä. %-osuus vastanneista.

Keinoja uusien asukkaiden ja työvoiman houkutteluun

- Lisää vuokra-asuntoja ja kohtuuhintaisia tontteja.
- Markkinointi: "Esitellään meidän hienoa paikkakuntaa."
- Yritystoiminnan tukeminen ja kaivoshankkeiden vastuullinen edistäminen.
- Hyvät peruspalvelut: koulu, päiväkoti, liikunta.
- Liikenneyhteydet ja etätyömahdollisuudet.
- Avoin ja yhteisöllinen ilmapiiri – muualta muuttaneet tasavertaisina.

Yrittäjyyden ja elinvoiman edistäminen

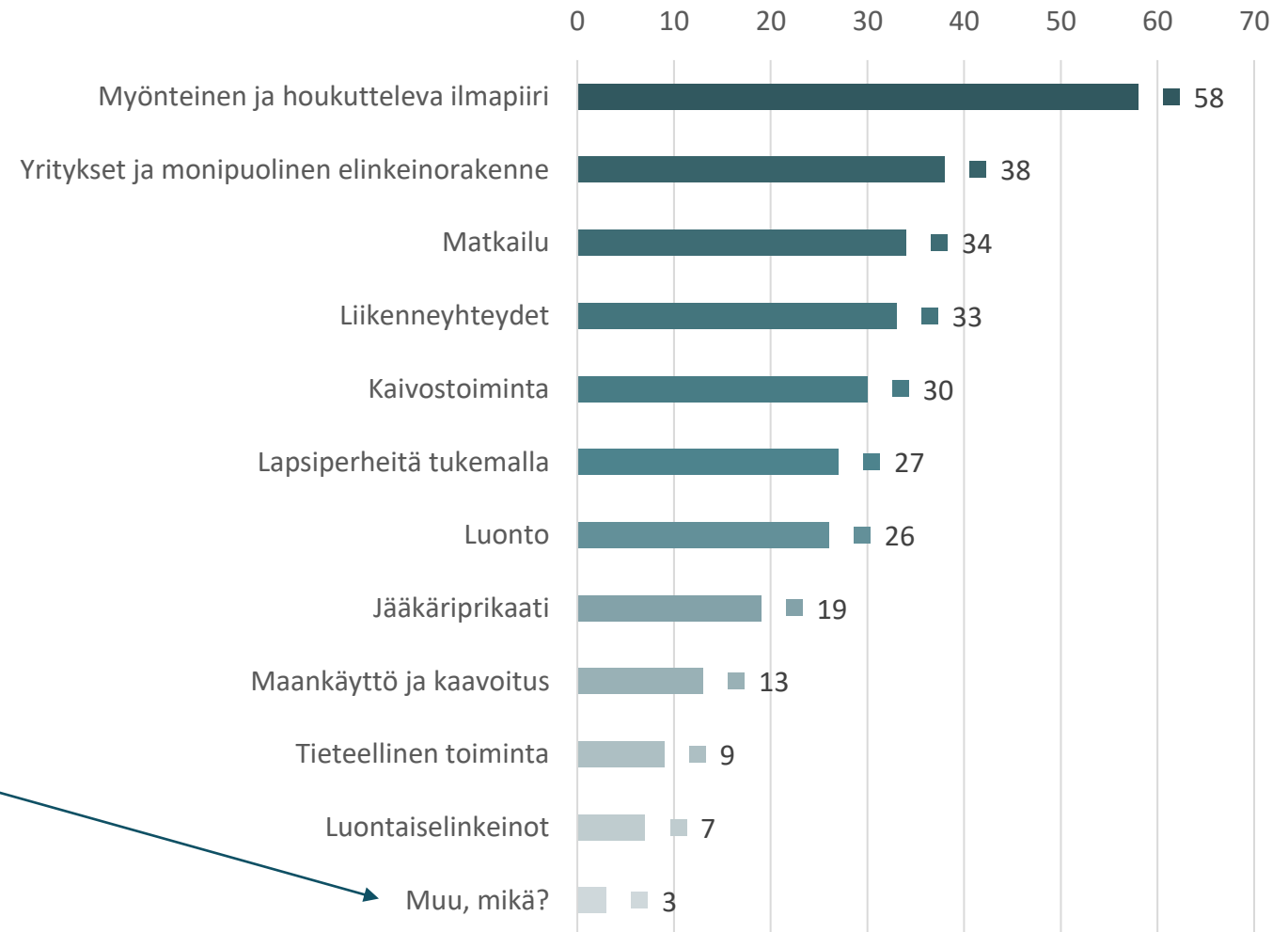
Keinot yrittäjyyden ja elinvoiman edistämiseen

- Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme keskeisintä tapaa, joilla yrittäjyyttä ja elinvoimaa voidaan edistää Sodankylässä
- Yli puolet vastanneista katsoi, että **myönteinen ja houkutteleva ilmapiiri** olisi keskeistä.
- Myös sujuvat **Yritykset ja monipuolinen elinkeinorakenne, matkailu ja liikenneyhteydet** olisivat keskeisiä tekijöitä.

Muita:

- *Sivukylät houkuttelevammiksi*
- *Liikehuoneistojen vuokra alemmas*
- *Filmifestareiden säilyminen*
- *Ikkunat auki Eurooppaan*
- *Kunnan hyvät yrityspalvelut*
- *Yritysmuonaisuus*
- *Liikunta ja hyvinvointi*
- *Hyvät palvelut*
- *Kulttuuri- ja tapahtumatarjonta*
- *Likiliike Sodankylä ry:n hyödyntäminen osamarkkinoijana*
- *Linjaukset yli kunnallisvaalikausien*

Millä keinolla edistetään parhaiten Sodankylän yrittäjyyttä ja elinvoimaa? Valitse kolme keskeisintä. %-osuus vastaajista.

Tärkeimmät palvelut ja unelmien Sodankylä

Tärkeimmät palvelut:

Kulttuuri, liikunta ja kirjasto

- Liikuntahalli, jäähalli, kirjasto, elokuvafestarit ja retkeilyreitit mainitaan useimmin – vapaa-aika on arjen kivijalka.

Koulutus ja varhaiskasvatus

- Laadukas peruskoulu ja varhaiskasvatus. Kyläkoulujen säilyminen tärkeää.

Terveys- ja sosiaalipalvelut

- Terveysasema, kotihoito ja ikäihmisten hoiva. Näiden heikkeneminen pelottaa.

Tekninen infrastruktuuri

- Teiden kunnossapito, vesihuolto, kaavoitus.
- Uimahalli mainitaan toistuvana puutteena.

Unelmien Sodankylä:

Vastauksissa toistuivat:

- Elinvoimainen, mutta rauhallinen.
- Sivukylät pysyvät elinvoimaisina.
- Kaikilla ikäluokilla hyvä olla.
- Luonto ja kehitys tasapainossa.
- "Pieni keidas keskellä Lappia mistä löytyy kaikki tarvittava, mutta ei mitään liikaa."
- "Elävä kylä ympäri vuoden."
- "Luontoa vaalitaan, mutta palvelut toimivat."
- "Sivukylät pysyvät elinvoimaisina ja palveluita riittää."

Sodankylän maine työnantajana

Sodankylän kunta työnantajana:

- Vastaaajia pyydettiin arvioimaan, millainen maine Sodankylän kunnalla on työnantajana.
- Asteikko 1–10, jossa 1 = erittäin huono ja 10 = erittäin hyvä.
- Vastaaajia 292.
- Työnantajamaine on kohtalainen. Keskiarvo 6,3 kertoo, että kunta koetaan kohtalaiseksi mutta ei erityisen houkuttelevaksi työnantajaksi.

Työnantajamaine, ka (1–10)
Kaikki, n=292

Näkemykset kunnan toiminnasta

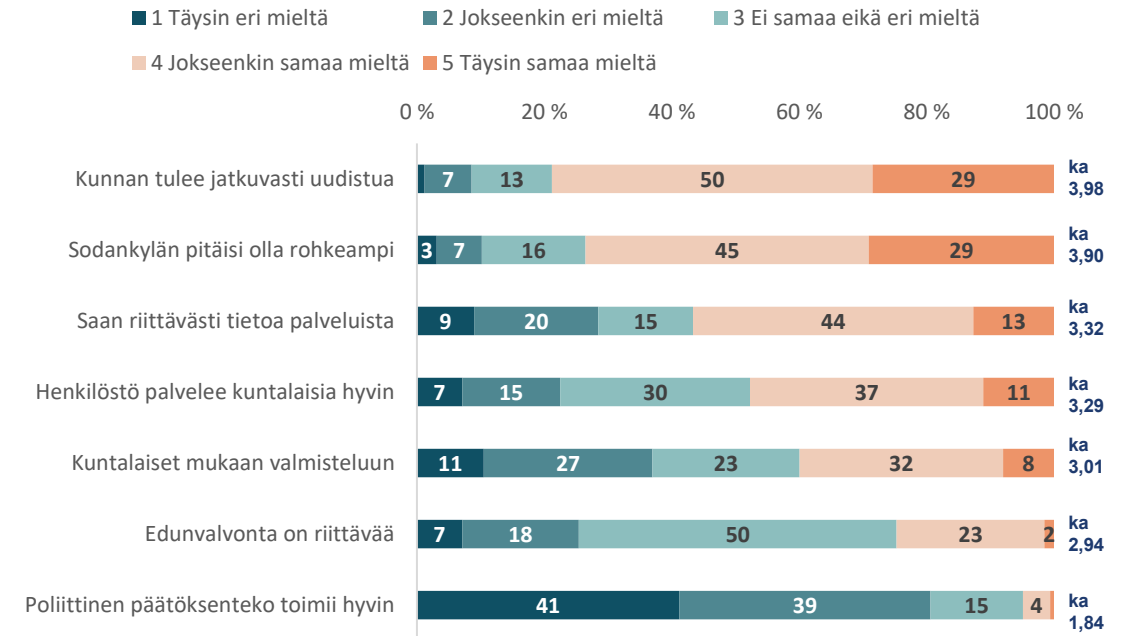
Sodankylän tulisi uudistua ja olla rohkeampi

- Lähes neljä viidestä vastanneista haluaa Sodankylän kunnan uudistuvan jatkuvasti ja olevan rohkeampi.
- Enemmistö saa riittävästi tietoa kunnan palveluista.

Harvemmin nähdään, että:

- osallistumismahdollisuudet ovat riittävät
- poliittinen päätöksenteko toimii hyvin
- kunnan edunvalvonta on riittävää

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Vastaajien palautetta

Vastaajien palautetta

Myönteistä kehitystä tunnustetaan

- "Kunnan toiminta on mielestäni parantunut viimeisten vuosien aikana. Toiminta on avoimempaa."
- "Hienoa työtä kunta on tehnyt imagon ja toiminnan uudistamisessa – jatkakaa samaa!"

Kunnanjohtajaa arvostetaan

- "Meillä on hyvä kunnanjohtaja." Kunnanjohtajan avoin ote, some-näkyvyys ja kokonaiskuva saavat kiitosta useissa vastauksissa.

Osallistaminen koetaan tärkeäksi

- "Hienoa, että kysellään." Kuntalaiskyselyjä toivotaan lisää ja odotetaan, että tuloksilla oikeasti tehdään jotain.

Viestintää kehuaan – ja toivotaan lisää

- "Markkinointi, markkinointi, markkinointi." Somenäkyvyys on parantunut, mutta tapahtumista pitää tiedottaa aiemmin ja laajemmin.

Riitely ja poliittinen kulttuuri huolestuttaa

- "Lopettakaa se ainainen riitely." Poliittinen ilmapiiri, sisäpiiriläisyys ja kunnanjohtajan kiusaaminen nousevat esiin toistuvasti.

Sivukylät ja tasa-arvo

- "Sivukylissä asuvana kunnan motto toteutuu: ei kaikille, mutta joillekin kaikki." Koulujen lakkauttaminen ja palveluiden keskittäminen huolettavat.

Luonto vs. kaivokset – jännite jatkuu

- Vastaajat jakautuvat: osa toivoo vastuullista kaivostoimintaa elinvoimatekijänä, osa pelkää Viiankiaavan ja muiden luontoarvojen tuhoutumista.

Konkreettisia toiveita

- Uimahalli, junarata, lentokenttä, keilahalli, ravintolatarjonta, jalankulkusilta Kitiselle ja keskustan viihtyvyys mainitaan useimmin.